

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

202

PREȚUL 1 LEU

JULES VERNE

CELE CINCI SUTE DE MILIOANE ALE BEGUMEI

★★★

JULES VERNE

CELE CINCI SUTE DE MILIOANE ALE BEGUMEI

***

Traducere şi note
de
ION HOBANA

Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice"
EDITATĂ DE REVISTA
ŞTIINŢĂ ŞI TEHNICĂ
Anul IX – Nr. 202 – 15 aprilie 1963

(REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE)

Doctorul francez François Sarrasin se pomenește moștenitor al „celor cinci sute de milioane ale Begumei". Împotriva nădejdilor ușuratice ale fiului său Octave, el hotărăște să închine această avere fabuloasă științei, umanității, progresului.

Doctorul Sarrasin vrea să construiască un oraș-model, France-Ville, eliberat de mizeria materială și spirituală a orașelor capitaliste. Și pornește la înfăptuirea acestui plan grandios, cu toate că — datorită mașinațiilor unui jurist englez — jumătate din moștenire încape pe mîna profesorului german Schultze, șovin și rasist înrăit. Acesta construiește și el un oraș — mai curînd o uzină fortificată, botezată Stahlstadt (Cetatea Oțelului) și menită să furnizeze tunuri amatorilor de războaie și să vină de hac orașului-model.

Coperta-desen : D. IONESCU

CELE CINCI SUTE DE MILIOANE ALE BEGUMEI

(Urmare din numărul trecut)

„10 noiembrie. — Stahlstadt — *Nimic deosebit la fierărie, în afară, bineînțeles, de alegerea a două temperaturi diferite și relativ joase pentru încălzire și reîncălzire, după regulile stabilite de Cernov*[1]. *Cît despre turnare, ea se face după procedeul Krupp, dar* într-o cadență *cu adevărat admirabilă. Această precizie a manevrei este marea forță germană. Ea provine din simțul muzical înnăscut al rasei germanice. Englezii nu vor atinge niciodată această perfecțiune: le lipsește urechea, dacă nu și disciplina. Francezii pot s-o egaleze cu ușurință, ei care sînt primii dansatori ai lumii. Pînă aici deci, nimic misterios în succesele atît de remarcabile ale acestei fabricații. Probele de minereu pe care le-am strîns pe munte sînt simțitor analoge alor noastre. Specimenele de cărbune sînt, desigur, foarte frumoase și de o calitate eminamente metalurgică, dar fără nimic deosebit și ele. E neîndoielnic că fabricația Schultze are o grijă specială de a curăța aceste materii prime de orice amestec străin și de a le folosi doar într-o stare de deplină puritate. Dar și acesta e un rezultat ușor de obținut. Nu mai rămîne deci, pentru a intra în stăpînirea tuturor elementelor problemei, decît să se determine compoziția pămîntului refractar din care sînt făcute creuzetele și conductele de turnare. Această țintă atinsă și echipele noastre de turnători disciplinate cum se cuvine, nu văd de ce n-am face și noi ceea ce se face aici! Cu toate acestea, n-am văzut încă decît două sectoare din cel puțin douăzeci și patru, fără a mai pune la socoteală organismul central, departamentul planurilor și modelelor, cabinetul secret! Ce naiba pun la cale în această cavernă? De ce trebuie să se teamă prietenii noștri după amenințările*

---

[1] **Dmitri Konstantinovici Cernov**, mare metalurg rus din secolul trecut; a pus bazele metalurgiei fizice și ale teoriei tratamentelor termice ale oțelului

formulate de Herr Schultze cînd a intrat în posesia moștenirii ?"

Isprăvind cu aceste semne de întrebare și destul de obosit după ziua de muncă, Schwartz se dezbrăcă, se strecură într-un pătuț atît de inconfortabil cît poate fi un pat german — ceea ce nu-i puțin lucru —, își aprinse o pipă și începu să citească o carte veche. Dar gîndul său părea să zboare aiurea. Țîșniturile de fum mirositor se succedau în cadență, făcînd „Pff !... Pff !... Pff !... Pff !"

Pînă la urmă lăsă cartea și rămase visător multă vreme, absorbit parcă în rezolvarea unei probleme dificile.

— Ah ! strigă el în sfîrșit, de s-ar amesteca diavolul în persoană și tot voi descoperi secretul lui Herr Schultze și, mai ales, ce pune la cale împotriva scumpului meu France-Ville !

Schwartz adormi pronunțînd numele doctorului Sarrasin, dar, în somnul său, pe buze îi reveni numele micii Jeanne. (Amintirea fetiței îi rămăsese neștirbită, cu toate că Jeanne, de cînd n-o mai văzuse, devenise o tînără domnișoară.) Acest fenomen se explică foarte simplu prin legile obișnuite ale asociației de idei : ideea doctorului o cuprindea pe aceea a fiicei sale, asociație prin contiguitate. Iată de ce, trezindu-se cu numele Jeannei în gînd, Schwartz, sau mai bine zis Marcel Bruckmann, nu se miră și văzu în acest fapt o nouă dovadă a superiorității principiilor psihologice ale lui Stuart Mill[1].

Capitolul VI

Puțul Albrecht

Doamna Bauer, femeia care-l găzduia pe Marcel Bruckmann, elvețiană din naștere, era văduva unui muncitor mort, în urmă cu patru ani, într-unul din acele cataclisme care fac din viața minerilor o necurmată bătălie. Uzina îi dădea o mică pensie anuală de treizeci de dolari, căreia i se adăugau chiria unei camere mobilate și salariul adus acasă în fiecare duminică de băiețașul ei, Carl.

Cu toate că abia împlinise treisprezece ani, Carl era folosit în mină pentru a deschide și închide, la trecerea vagonetelor de cărbuni, una dintre acele porți de aer care sînt indispensabile ventilației galeriilor, forțînd curentul să ur-

[1] *John Stuart Mill* (1806—1873), filozof pozitivist englez, reprezentant al empirismului idealist-subiectiv.

meze o direcție dinainte stabilită. Casa închiriată de maică-sa aflîndu-se prea departe de puțul Albrecht pentru ca să se poată întoarce în fiecare seară, i se dăduse pe deasupra o mică funcție nocturnă chiar în adîncul minei. Era însărcinat să păzească și să țesale șase cai în grajdul lor subteran cît timp rîndașul urca la suprafață.

Viața lui Carl se scurgea deci aproape în întregime la cinci sute de metri sub scoarța terestră. Ziua stătea de gardă lîngă poarta de aer ; noaptea dormea pe paie, lîngă cai. Numai duminica dimineața se întorcea la lumină și putea să se bucure cîteva ceasuri de acest patrimoniu al tuturor oamenilor : soarele, cerul albastru și surîsul matern.

După cum vă puteți închipui, cînd ieșea din puț după o săptămînă, aspectul lui nu era tocmai cel al unui tînăr „gomos". Semăna mai curînd cu un gnom de feerie, cu un coșar sau cu un papuaș. Doamna Bauer își pierdea de obicei o oră întreagă ca să-l curețe, cu mare cheltuială de apă caldă și săpun. Apoi îl îmbrăca într-un costum de postav gros, verde, croit dintr-o haină rămasă de la taică-său, costum pe care-l scotea din adîncurile dulapului de brad. Din acest moment și pînă seara, nu se mai sătura să-și admire băiatul, găsind că-i cel mai frumos din lume.

Eliberat de veșmîntul său de cărbune, Carl nu era, într-adevăr, mai urît ca un altul. Părul blond și mătăsos, ochii blînzi, albaștri se potriveau cu tenul său de o albeață excesivă. Era însă prea mic pentru vîrsta sa. Această viață fără soare îl făcea anemic ca o lăptucă. Probabil că numărătorul de globule al doctorului Sarrasin ar fi descoperit în sîngele micului miner o cantitate cu totul insuficientă de monedă hematică.

Ca moral, era un copil tăcut, flegmatic, cuminte, cu un pic din acea mîndrie pe care o dau tuturor minerilor simțul continuei primejdii, obișnuința muncii de fiecare zi și satisfacția dificultăților învinse.

Marea lui bucurie era să se așeze, alături de maică-sa, la masa pătrată care ocupa mijlocul încăperii scunde și să fixeze pe un carton o mulțime de insecte oribile pe care le aducea din măruntaiele pămîntului. Atmosfera călduță și neschimbată a minelor are fauna sa caracteristică, puțin cunoscută de naturaliști, după cum pereții umezi de cărbune au flora lor stranie de mușchi verzui, ciuperci neclasificate și fulgi amorfi. Este ceea ce remarcase inginerul Maulesmülhe, entomolog pasionat, care-i promisese lui Carl un taler pentru fiecare exemplar dintr-o specie nouă. Perspectivă aurită, care-l făcuse la început pe băiat să cerceteze cu grijă toate colțurile

minei. Pînă la urmă ajunsese un adevărat colecționar. Așa că acum căuta insectele pentru colecția lui personală.

Carl nu-și mărginea afecțiunea la păianjeni și scolopendre. În singurătatea sa înnodase legături prietenești cu doi lilieci și cu un șoarece. Dac-ar fi fost să-l crezi, aceste trei animale erau cele mai înțelepte și mai iubitoare din lume ; mai spirituale chiar decît caii cu păr lung, mătăsos și cu crupa lucitoare, despre care băiatul nu vorbea totuși decît cu admirație.

Era mai cu seamă Blair-Athol, decanul grajdului, un bătrîn filozof, coborît de șase ani la cinci sute de metri sub nivelul mării și care nu mai revăzuse lumina zilei. Acum era aproape orb. Dar cît de bine cunoștea labirintul subteran ! Cum știa s-o ia la dreapta sau la stînga, trăgîndu-și vagonetul, fără să se înșele vreodată măcar cu un pas ! Cum se oprea exact în fața porților de aer, așteptînd să fie deschise ! Cît de prietenește necheza, dimineața și seara, la ora hotărîtă pentru hrană ! Și cît era de bun, mîngîietor și tandru !

— Crede-mă, mamă, cînd mă apropii de el, mă sărută de-a binelea, frecîndu-și obrazul de-al meu, spunea Carl. Și e foarte comod că are un orologiu în cap ! Fără el, n-am ști toată săptămîna dacă-i noapte sau zi, seară sau dimineață !

Așa sporovăia băiatul, și doamna Bauer îl asculta cu încîntare. Îl iubea pe Blair-Athol ea însăși cu aceeași afecțiune pe care i-o purta Carl și nu uita niciodată să-i trimită o bucățică de zahăr. Ce n-ar fi dat să-l vadă pe acest bătrîn servitor, pe care-l cunoscuse și bărbatul său, și totodată să viziteze locul sinistru unde fusese regăsit după explozie cadavrul bietului Bauer, înnegrit, ars de grizu-ul [1] aprins... Dar femeile nu au acces în mină și trebuia să se mulțumească cu descrierile fiului său.

Ah, o cunoștea ea bine această mină, această mare gaură neagră de unde nu i se mai întorsese soțul ! De cîte ori așteptase lîngă această gură căscată, cu un diametru de optsprezece picioare [2], de cîte ori urmărise cu privirea, de-a lungul zidăriei de pietre, dubla cușcă de stejar în care alunecau coliviile agățate de cablul lor și suspendate de scripeți de oțel, de cîte ori vizitase construcția exterioară, clădirea mașinii cu aburi, cabina pontatorului și toate celelalte ! De cîte ori se încălzise la focul mereu aprins al enormului coș de fier la care minerii, ieșind din prăpastie, își usucă hainele și de la care fumătorii nerăbdători își aprind pipele ! Cît îi erau

[1] Gaz inflamabil care se degajă în minele de cărbune. Amestecat cu aerul, face explozie în contact cu un corp aprins.
[2] Veche unitate de măsură echivalînd cu 0,3428 metri.

de familiare zgomotul și activitatea acestei porți infernale! Socotitorii care desprind vagonetele încărcate cu cărbuni, agățătorii, alegătorii, spălătorii, mecanicii, fochiștii — îi văzuse și-i revăzuse pe toți la treabă!

Ceea ce nu putuse să vadă și ceea ce vedea bine totuși cu ochii inimii era ceea ce se petrecea cînd colivia era înghițită de adîncuri, împreună cu ciorchinele de oameni, printre care se afla odinioară soțul său, iar acum unicul ei copil!

Auzea vocile și rîsetele lor îndepărtîndu-se, slăbind și dispărînd. Urmărea cu gîndul colivia coborînd în tunelul strîmt și vertical la cinci, șase sute de metri — de patru ori înălțimea marii piramide[1] !... O vedea ajungînd, în sfîrșit, la capătul cursei și pe oameni grăbindu-se să coboare !...

Iată-i împrăștiindu-se în orașul subteran, luînd-o unul la dreapta, altul la stînga; vagonetarii mergînd la vagonetele lor; tăietorii, înarmați cu uneltele lor de fier, îndreptîndu-se către blocul de cărbune pe care trebuie să-l sfărîme; alți mineri înlocuind cu materiale solide comorile de cărbune extras; dulgherii ridicînd construcțiile care susțin galeriile rezidite; „cantonierii“ întrețininđ căile subterane și punînd șinele; zidarii înjghebînd bolțile...

O galerie centrală pornește din puț, unindu-l, ca un larg bulevard, cu un alt puț, situat la trei, patru kilometri. De acolo se desfac în unghiuri drepte galerii secundare și, pe liniile paralele, galerii de-al treilea ordin. Între aceste căi se ridică ziduri, stîlpi de cărbune sau de stîncă. Și totul e de formă regulată, masiv, solid, negru !...

În acest labirint de străzi, pe cît de late, pe atît de lungi, o întreagă armată de mineri pe jumătate goi se agită, vorbesc, lucrează la lumina lămpilor de siguranță !...

Iată ce-și imagina adesea doamna Bauer, stînd singură și visătoare la gura sobei.

În încrucișarea de galerii, ea vedea mai ales una, una pe care o cunoștea mai bine decît pe celelalte, unde micul său Carl deschidea și închidea poarta.

Seara, schimbul de zi urca la suprafață și era înlocuit cu schimbul de noapte. Dar băiatul ei nu-și lua locul în colivie. El se ducea la grajd, îl regăsea pe scumpul său Blair-Athol, îi servea supeul de ovăz și porția de fîn; apoi mînca, la rîndul său, puțina hrană rece pe care i-o trimiteau de sus, se juca puțin cu șoarecele nemișcat la picioarele sale, cu liliecii care-i zburau greoi prin preajmă și adormea pe așternutul său de paie.

[1] Marea piramidă, construită de faraonul Keops din a patra dinastie (pe la 2800 î.e.n.) are 138 de metri.

Cît de bine le știa toate astea doamna Bauer și cum înțelegea dintr-un cuvînt toate amănuntele pe care i le dădea Carl !

— Mamă, știi ce mi-a spus ieri domnul inginer Maulesmülhe ? A spus că, dacă am să răspund bine la întrebările de aritmetică pe care o să mi le pună într-una din zilele astea, are să mă ia să țin lanțul de măsurat cînd ridică planuri în mină cu busola. E vorba să se sape o galerie pînă la puțul Weber și nu-i de loc ușor să nimerească așa cum se cuvine !

— A spus asta într-adevăr domnul inginer Maulesmülhe ! exclamă doamna Bauer, încîntată.

Și-l văzu pe băiatul său ținînd lanțul de-a lungul galeriilor, în vreme ce inginerul, cu carnetul în mînă, își nota cifrele și, cu ochiul ațintit asupra busolei, stabilea direcția străpungerii.

— Din păcate, reluă Carl, n-am pe nimeni care să-mi explice ceea ce nu înțeleg la aritmetică și mi-e tare teamă că n-am să răspund bine !

Marcel, care fuma tăcut la gura sobei — dreptul său de chiriaș ! — se amestecă în discuție :

— Dacă vrei să-mi spui ce te încurcă, poate că aș fi în stare să te lămuresc.

— Dumneata ? făcu doamna Bauer cu oarecare neîncredere.

— Desigur. Credeți că nu învăț nimic la cursurile serale ? Profesorul e foarte mulțumit de mine și spune că aș putea fi monitorul clasei !

Punînd astfel lucrurile la punct, Marcel luă din camera sa un caiet, se instală lîngă băiat, îl întrebă ce nu înțelege și-i explică atît de limpede încît Carl, minunîndu-se, rezolvă problema cu cea mai mare ușurință.

Din acea zi, doamna Bauer avu mai multă considerație pentru chiriașul său, iar Marcel îl îndrăgi pe micul său camarad.

Alsacianul se arăta a fi un muncitor exemplar și fusese promovat fără întîrziere în a doua și apoi în prima clasă. În fiecare dimineață, la ora șapte, se afla la poarta O. În fiecare seară, după cină, se ducea la cursul condus de inginerul Trubner. Geometrie, algebră, desene de oameni sau de mașini — aborda totul cu aceeași ardoare și făcea progrese atît de rapide, încît profesorul fu viu impresionat. Două luni după intrarea sa în uzina Schultze, tînărul era notat ca una dintre inteligențele cele mai sclipitoare nu numai ale sectorului O, dar ale întregii Cetăți a Oțelului. Un raport al șefu-

lui său imediat, înaintat la sfîrşitul trimestrului, purta această menţiune formală :

„Schwartz (Johann), 26 de ani, muncitor topitor de prima clasă. Trebuie să-l semnalez administraţiei centrale ca fiind cu totul excepţional din triplul punct de vedere al cunoştinţelor teoretice, al îndemînării practice şi al celui mai caracteristic spirit inventiv".

Era necesară totuşi o imprejurare extraordinară pentru ca Marcel să se impună definitiv atenţiei şefilor săi. Aşa cum se întîmplă totdeauna, mai devreme sau mai tîrziu, această împrejurare se ivi, dar, din nenorocire, în cele mai tragice condiţii.

Într-o duminică dimineaţa, destul de mirat că pendula bate ora zece şi micul său prieten nu şi-a făcut apariţia, Marcel coborî s-o întrebe pe doamna Bauer ce e cu această întîrziere. O găsi foarte neliniştită. Carl ar fi trebuit să sosească de cel puţin două ceasuri. Văzînd-o tulburată, Marcel se oferi să afle ce s-a întîmplat şi porni spre puţul Albrecht.

Pe stradă întîlni mai mulţi mineri şi-i întrebă dacă l-au văzut pe băiat. După răspunsul lor negativ şi după ce schimbară un *Glück auf !* („Să ieşi cu bine !"), salutul minerilor germani, Marcel işi continuă drumul.

Pe la ora unsprezece ajunse la puţul Albrecht, al cărui aspect nu era tumultuos şi animat ca în restul săptămînii. Doar o tînără „modistă" — nume dat de mineri în glumă şi prin contrast alegătoarelor de cărbuni — sporovăia cu pontatorul, pe care datoria îl reţinea, chiar în această zi de sărbătoare, la gura puţului.

— L-ai văzut ieşind pe micul Carl Bauer, numărul 41 902 ? îl întrebă Marcel pe acest funcţionar.

Omul îşi cercetă lista şi clătină din cap negativ.

— Există o altă ieşire din mină ?

— Nu. Răsuflătoarea dinspre miazănoapte nu e încă terminată.

— Atunci băiatul e jos ?

— Da, şi e un lucru, într-adevăr, neobişnuit. Duminica trebuie să rămînă în mină doar cei cinci gardieni speciali,

— Pot să cobor ca să aflu ?...

— Nu fără autorizaţie.

— Şi dacă-i un accident ? interveni „modista".

— Duminica ? Imposibil !

— Totuşi trebuie să ştiu ce s-a întîmplat cu băiatul ! reluă Marcel.

— Adresează-te contramaistrului maşinii cu aburi, în biroul de colo... dacă n-o fi plecat...

Contramaistrul, în costum de duminică, cu un guler tare ca de tablă, întîrziase ca să-şi isprăvească socotelile. Inteligent şi omenos, el împărtăşi de îndată neliniştea lui Marcel :

— Să vedem ce este !

Şi, dînd ordin mecanicului de serviciu să fie gata să desfăşoare cablul, se pregăti să coboare în mină împreună cu tînărul muncitor.

— N-aveţi aparate Galibert ? îl întrebă acesta din urmă. S-ar putea să ne fie de folos...

— Ai dreptate. Nu se ştie niciodată ce se întîmplă în subteran.

Contramaistrul luă dintr-un dulap două rezervoare de zinc, asemănătoare „fîntînilor" pe care le poartă în spate vînzătorii de „coco"[1] din Paris. Sînt recipiente cu aer comprimat, comunicînd cu buzele prin două tuburi de cauciuc al căror capăt de corn se ţine între dinţi. Se umplu cu ajutorul unor foale speciale, construite în aşa fel încît să se golească complet. Cu nările strînse într-un cleşte de lemn, poţi astfel să pătrunzi fără nici un risc în cea mai irespirabilă atmosferă.

Isprăvindu-şi pregătirile, contramaistrul şi Marcel intrară în colivie, cablul se desfăşură pe scripeţi şi coborîrea începu. La lumina a două mici lămpi electrice, discutau adîncindu-se în măruntaiele pămîntului.

— Pentru unul care nu-i de meserie, te ţii foarte bine, spunea contramaistrul. Am văzut oameni care nu se puteau hotărî să coboare sau să stea ghemuiţi ca iepurii în colivie !

— Adevărat ? Eu n-am nici o emoţie. Ce-i drept, am mai coborît de două, trei ori în mină.

Ajunseră curînd în fundul puţului. Gardianul de la punctul de sosire nu-l văzuse pe micul Carl.

Se îndreptară spre grajd. Caii erau singuri şi păreau chiar să se plictisească grozav. Cel puţin s-ar fi putut trage această concluzie ascultînd nechezatul de bun venit cu care Blair-Athol întîmpină cele trei chipuri omeneşti. Săculeţul de pînză al lui Carl era agăţat într-un cui, iar într-un colţ, lîngă o ţesală, se vedea cartea lui de aritmetică.

Marcel observă imediat că lampa nu era nicăieri — o nouă dovadă că băiatul se afla în mină.

— Să fi fost prins de o prăbuşire ? se-ntrebă contramaistrul. Puţin probabil ! Ce să facă duminica în galeriile de exploatare ?

---

[1] Băutură preparată cu suc de fructe şi apă.

— Poate că s-a dus să caute insecte înainte de a ieşi ! răspunse gardianul. Are o adevărată pasiune pentru asta !

Băiatul de la grajd, care sosise între timp, confirmă această supoziţie. Îl văzuse pe Carl plecînd înainte de ora şapte.

Nu mai rămînea decît să se treacă la cercetări metodice. Ceilalţi gardieni fură chemaţi prin semnale de fluier, îşi împărţiră toţi treaba pe un mare plan al minei şi începură explorarea galeriilor de-al doilea şi al treilea ordin care le fuseseră repartizate.

În două ceasuri, trecuseră în revistă toate zonele minei şi se reîntîlniră la punctul de sosire. Nicăieri vreo urmă cît de mică de prăbuşire, nicăieri de asemeni vreo urmă de a lui Carl. Contramaistrul, influenţat poate de o foame crescîndă, înclina către opinia că băiatul a trecut neobservat şi se află pur şi simplu acasă. Dar Marcel, convins de contrariu, insistă să se facă noi cercetări.

— Asta ce-i ? întrebă el, arătînd pe plan o zonă punctată care, faţă de precizia detaliilor înconjurătoare, semăna cu acele *terrae ignotae*[1] marcate de geografi la hotarele continentelor arctice.

— E zona părăsită provizoriu, din pricina subţierii stratului exploatabil, răspunse contramaistrul.

— O zonă părăsită ?... Acolo trebuie să-l căutăm ! reluă Marcel, cu o autoritate care-i subjugă pe toţi.

Nu întîrziară să ajungă la intrarea unor galerii care, după aspectul vîscos şi muced al pereţilor, trebuiau să fie, într-adevăr, abandonate de mai mulţi ani. Înaintau de o bucată de vreme fără să fi descoperit nimic suspect, cînd Marcel, oprindu-i, îi întrebă :

— Nu vă simţiţi îngreuiaţi ? Nu vă doare capul ?

— Ba da !

— În ce mă priveşte, sînt pe jumătate ameţit. Trebuie să fie bioxid de carbon !... Pot să aprind un chibrit ?

— Aprinde, băiete, nu te sfii, răspunse contramaistrul.

Marcel scoase o cutie din buzunar, aprinse un chibrit şi, aplecîndu-se, apropie de pămînt flăcăruia, care se stinse imediat.

— Eram sigur. Fiind mai greu decît aerul, gazul se menţine aproape de sol... Nu rămîneţi aici — vorbesc de cei

---

[1] În latină : pămînturi necunoscute. Pe vremea cînd a fost scrisă lucrarea de faţă, Arctica nu fusese încă temeinic explorată. Iată de ce romane ale lui Jules Verne ca *„Aventurile căpitanului Hatteras"*, *„Deşertul de gheaţă"*, *„Ţara blănurilor"* puteau fi socotite aproape ca ştiinţifico-fantastice

care n-au aparate Galibert. Maistre, dacă sînteţi de acord, o să continuăm singuri căutarea.

Marcel şi contramaistrul apucară între dinţi capătul recipientelor cu aer, işi puseră cleştii pe nas şi se înfundară într-un şir de vechi galerii.

Un sfert de oră mai tîrziu, ieşiră ca să-şi reînnoiască aerul din rezervoare ; apoi, după săvîrşirea acestei operaţii, plecară din nou.

La a treia încercare, eforturile lor fură, in sfîrşit, încununate de succes. O luminiţă albăstrie, aceea a unei lămpi electrice, se arătă departe, în umbră. Alergară într-acolo...

La picioarele zidului umed zăcea, nemişcat şi rece, sărmanul Carl. Buzele lui vinete, faţa injectată, inima mută mărturiseau, împreună cu poziţia lui, ce se întîmplase.

Voise să ia ceva de jos, se aplecase şi fusese literalmente înecat în bioxid de carbon.

Toate strădaniile de a-l readuce la viaţă fură inutile. Murise de patru sau cinci ceasuri. A doua zi seara, în cimitirul nou din Stahlstadt era un mic mormînt mai mult, iar biata doamnă Bauer îşi pierduse copilul, ca şi soţul.

Capitolul VII

Blocul central

Un luminos raport al doctorului Echternach, medic-şef al secţiei puţului Albrecht, stabilise că moartea lui Carl Bauer, numărul 41 902, în vîrstă de treisprezece ani, „portar" în galeria 228, se datora asfixiei rezultînd din absorbţia prin organele respiratorii a unei mari cantităţi de bioxid de carbon.

Un alt raport, nu mai puţin luminos, al inginerului Maulesmülhe expusese necesitatea de a include într-un sistem de aerisire zona B a planului XIV, ale cărei galerii lăsau să transpire gaz vătămător printr-un soi de distilaţie lentă şi de nesesizat.

În sfîrşit, o notă a aceluiaşi funcţionar semnala autorităţilor competente devotamentul contramaistrului Rayer şi al topitorului de prima clasă Johann Schwartz.

Cu opt sau zece zile mai tîrziu, intrînd în loja portarului ca să-şi ia jetonul de prezenţă, tînărul muncitor găsi un ordin trimis pe adresa sa :

„Numitul Schwartz se va prezenta astăzi la ora zece la cabinetul directorului general, Blocul central, poarta şi drumul A. Ţinută de oraş."

— În sfîrşit !... gîndi Marcel. S-au codit destul timp, dar au ajuns şi la asta !

În discuţiile cu camarazii săi şi în plimbările de duminică prin împrejurimile Stahlstadtului, el aflase destule lucruri despre organizarea generală a cetăţii ca să ştie că autorizaţia de a pătrunde în Blocul central nu se găsea pe toate drumurile. În această privinţă circulau adevărate legende. Se spunea că unii indiscreţi care voiseră să pătrundă prin surprindere în această incintă oprită nu mai reapăruseră ; că muncitorii şi funcţionarii erau supuşi, înainte de a fi primiţi

acolo, unui întreg şir de ceremonii secrete, obligaţi — sub jurămintele cele mai solemne — să se angajeze că nu vor destăinui nimic din ceea ce vor vedea şi pedepsiţi necruţător cu moartea de către un tribunal secret dacă-şi călcau jurămîntul... O cale ferată subterană lega acest sanctuar de linia de centură... Trenuri de noapte aduceau vizitatori necunoscuţi... Se ţineau cîteodată consilii supreme la care participau personaje misterioase...

Fără să creadă mai mult decît se cuvenea în aceste poveşti, Marcel ştia că ele constituiau, la urma urmei, expresia populară a unui fapt pe deplin real : extrema dificultate de a pătrunde în divizia centrală. Dintre toţi muncitorii pe care-i cunoştea — şi avea prieteni printre cei de la minele de fier şi de cărbune, printre cioplitori şi furnalişti, printre brigadieri, dulgheri şi fierari —, nici unul nu trecuse vreodată pragul porţii A.

Se prezentă deci la ora indicată cu un sentiment de profundă curiozitate şi de plăcere intimă. Şi putu imediat să se asigure că precauţiile erau dintre cele mai severe.

Mai întîi că era aşteptat. Doi oameni, îmbrăcaţi într-o uniformă cenuşie, cu sabia la şold şi revolverul la centură, se aflau în loja portarului. Această lojă, asemenea celei a călugăriţei portărese de la o mănăstire, avea două uşi, una exterioară şi alta interioară, care nu se deschideau niciodată în acelaşi timp.

Permisul de liberă trecere examinat şi vizat, Marcel văzu, fără să manifeste nici o surpriză, cum i se prezintă o batistă albă cu care cei doi acoliţi în uniformă îi legară cu grijă ochii.

Apucîndu-l apoi de braţe, începură să meargă împreună cu el, fără să scoată un cuvînt.

După două, trei mii de paşi urcară o scară, o uşă se deschise şi se închise, şi Marcel putu să-şi ia legătura de la ochi.

Se afla într-o încăpere foarte obişnuită, mobilată cu cîteva scaune, cu o tablă neagră şi cu o mare planşă garnisită cu toate instrumentele necesare desenului liniar. Lumina intra prin ferestrele înalte, cu geamuri mate.

Aproape imediat, două personaje cu înfăţişare profesorală intrară în încăpere.

— Ai fost semnalat ca avînd calităţi deosebite, spuse unul dintre ele. Te vom examina ca să vedem dacă e cazul să fii admis în divizia de modele. Eşti dispus să răspunzi la întrebările noastre ?

Cu modestie, Marcel se declară gata să încerce.

Cei doi examinatori îi puseră atunci, succesiv, întrebări din chimie, geometrie şi algebră. Tînărul muncitor îi satis-

făcu în toate privințele prin limpezimea și precizia răspunsurilor. Figurile pe care le desena cu creta pe tablă erau curate, aeriene, elegante. Ecuațiile sale se aliniau mărunte și strînse, în șiruri egale ca rîndurile unui regiment de elită. Una dintre demonstrațiile sale fu chiar atît de strălucită și atît de nouă pentru judecătorii săi, încît își exprimară uimirea, întrebîndu-l unde o învățase.

— La Schaffouse, satul meu, în școala primară.

— Pari un bun desenator.

— La asta mă pricepeam cel mai bine.

— Școala elvețiană e, într-adevăr, remarcabilă ! spuse unul dintre examinatori celuilalt... Îți dăm două ceasuri ca să reproduci acest desen, reluă el, înmînînd candidatului o secțiune a unei mașini cu aburi, destul de complicată. Dacă reușești, vei fi admis cu mențiunea : *Întru totul satisfăcător și excepțional...*

Rămas singur, Marcel se apucă de treabă cu zel.

Întorcîndu-se la expirarea termenului de rigoare, judecătorii săi fură atît de încîntați încît adăugară la mențiunea promisă : *Nu avem un alt desenator atît de talentat.*

Tînărul muncitor fu încredințat din nou acoliților cenușii și condus, cu același ceremonial, adică legat la ochi, în biroul directorului general.

— Ești propus pentru unul dintre atelierele de desen la divizia modelelor, îi spuse acest personaj. Ești dispus să te supui condițiilor regulamentului ?

— Nu le cunosc, dar bănuiesc că sînt acceptabile.

— Iată-le : 1. Pentru întreaga perioadă a angajamentului, ești obligat să locuiești în incinta diviziei. Nu poți ieși decît cu autorizație specială și în mod cu totul excepțional ; 2. Ești supus regimului militar și, sub pedepse militare, datorezi supunere absolută superiorilor dumitale. În schimb, ești asimilat subofițerilor din armata activă și poți să te ridici la cele mai înalte grade, printr-o avansare regulată ; 3. Te angajezi sub jurămînt să nu dezvălui niciodată, nimănui, ceea ce vezi în acel sector al diviziei în care ai acces ; 4. Corespondența îți e deschisă de șefii dumitale ierarhici, la ieșire și la intrare, și trebuie să se limiteze la membrii familiei.

„Pe scurt, iată-mă la închisoare“ — gîndi Marcel.

Apoi răspunse foarte simplu :

— Condițiile mi se par acceptabile.

— Bine. Ridică mîna... Jură... Ești numit desenator la atelierul 4... Ți se va da o cameră și ai aici o cantină... Ți-ai luat lucrurile ?

— Nu, domnule. Neştiind de ce sînt chemat, le-am lăsat la gazda mea.

— O să ţi le aducă cineva, căci nu mai poţi ieşi din divizie.

„Ce bine că mi-am scris notele în limbaj cifrat! — gîndi Marcel. Altfel, ar fi fost de ajuns să le găsească!..."

Pînă seara, Marcel se instalase într-o odăiţă la al patrulea etaj al unei clădiri care dădea într-o curte vastă şi putuse să-şi facă o primă idee despre noua sa viaţă.

Ea nu părea să fie atît de tristă pe cît ar fi crezut-o la început. Colegii săi — îi cunoscuse la cantină — erau în general liniştiţi şi blînzi, ca toţi oamenii muncii. Încercînd să se distreze puţin, căci această viaţă automată era lipsită de veselie, mai mulţi dintre ei alcătuiseră o orchestră şi cîntau, în fiecare seară, cu destul simţ muzical. O bibliotecă şi o sală de lectură ofereau spiritului preţioase resurse din punct de vedere ştiinţific, în puţinele ore libere. Cursuri speciale, ţinute de profesori de prim rang, erau obligatorii pentru toţi salariaţii, supuşi pe deasupra unor dese concursuri şi examene. Dar în acest mediu îngust lipseau aerul, libertatea. Era ca un colegiu cu mult mai multe restricţii şi destinat maturilor. Atmosfera înconjurătoare nu înceta deci să apese asupra acestor oameni, oricît de obişnuiţi ar fi fost ei cu o disciplină de fier [1]

Iarna se sfîrşi cu aceste preocupări, cărora Marcel li se dăruise cu trup şi suflet. Sîrguinţa sa, perfecţiunea desenelor sale, progresele extraordinare la învăţătură, pe care le semnalau toţi profesorii şi examinatorii, îi creaseră în scurt timp, în mijlocul acestor oameni harnici, o anumită celebritate. După opinia generală, el era desenatorul cel mai abil, cel mai ingenios, cel mai fecund în idei. Se ivea o dificultate? Alergau îndată la el. Şefii, ei înşişi, recurgeau la experienţa lui, cu stima pe care meritul o smulge totdeauna invidiei celei mai pronunţate.

Dar dacă, ajungînd în inima diviziei modelelor, tînărul socotise că va pătrunde în secretele ei intime, se înşelase.

Viaţa lui era închisă într-un grilaj de fier de trei sute de metri diametru care împrejmuia acel segment al Blocului central căruia îi era ataşat. Intelectualiceşte, activitatea lui putea şi trebuia să se desfăşoare în cele mai diferite ramuri ale industriei metalurgice. Ea se limita însă, în practică, la desene de maşini cu aburi. Desena de toate mărimile şi pu-

[1] Cu mai bine de jumătate de secol înainte ca Hitler să fi ajuns la putere în Germania, autorul înfierează regimul totalitar al lui Herr Schultze, regim caracterizat prin existenţa condiţiilor necesare unei maxime exploatări a muncitorilor.

terile, pentru tot felul de industrii şi întrebuinţări, pentru vase de război şi tipografii, dar nu ieşea din această specialitate. Diviziunea muncii, împinsă pînă la ultima limită, îl strîngea în menghina ei.

După patru luni petrecute in sectorul A, Marcel nu ştia mai mult decît înainte despre ansamblul lucrărilor Cetăţii Oţelului. Cel mult dacă strînsese cîteva informaţii cu caracter general despre organizaţia în care — cu toate meritele sale — nu era decît o rotiţă aproape neînsemnată. Ştia că centrul pînzei de păianjen pe care o închipuia Stahlstadtul era Turnul Taurului, un fel de construcţie ciclopică, dominînd toate clădirile învecinate. Aflase de asemeni, tot datorită legendelor de la cantină, că locuinţa personală a lui Herr Schultze se afla la temelia turnului, iar faimosul cabinet secret în centrul lui. Se adăuga că această sală boltită, garantată împotriva oricărui pericol de incendiu şi blindată pe dinăuntru cum sînt monitoarele[1] pe dinafară, era închisă printr-un sistem de uşi de oţel cu broaşte-mitraliere demne de cea mai suspicioasă bancă. De altfel, opinia generală era că Herr Schultze lucrează la desăvîrşirea unei arme teribile, cu un efect fără precedent, destinată să asigure în curînd Germaniei dominaţia universală.

Pentru a pătrunde misterul pînă la capăt, Marcel învîrtise în cap zadarnic cele mai ingenioase planuri de escaladare şi deghizare. Trebuise să-şi mărturisească neputinţa. Aceste ziduri întunecate şi masive, scăldate în timpul nopţii în valuri de lumină, păzite de santinele încercate, ar fi constituit un obstacol de netrecut. Şi chiar dacă ar fi izbutit să le forţeze într-un punct ce-ar fi văzut ? Detalii, mereu detalii ; niciodată întregul !

Oricum, îşi jurase să nu cedeze şi nu va ceda ! Dacă trebuiau zece ani de stagiu, va aştepta zece ani. Dar va veni şi ora în care secretul nu va mai fi un secret pentru el ! Era absolut necesar. France-Ville prospera între timp — oraş fericit, ale cărui instituţii binefăcătoare îi ocroteau pe toţi şi pe fiecare, deschizînd un nou orizont popoarelor descurajate. Marcel nu se îndoia că, faţă de un asemenea succes al rasei latine, Schultze e mai hotărît ca oricînd să-şi înfăptuiască ameninţările. Dovada o constituiau însăşi Cetatea Oţelului şi lucrurile care se plănuiau acolo.

Trecură astfel mai multe luni.

---

[1] Vase de război cuirasate, de tonaj mijlociu.

Într-o zi de martie, Marcel își reînnoia, pentru a mia oară, acest jurămînt, gen Hanibal [1], cînd unul dintre acoliții cenușii îl informă că directorul general vrea să-i vorbească.

— Herr Schultze mi-a ordonat să-i trimit pe cel mai bun desenator, îi spuse înaltul funcționar. Faceți-vă bagajele ca să treceți în cercul interior. Sînteți înaintat la gradul de locotenent.

Astfel, în clipa in care își pierduse aproape orice nădejde, efectul logic și firesc al unei munci eroice îi aducea admiterea atît de dorită ! Marcel fu atît de fericit, încît nu putu să nu trădeze acest sentiment.

— Sînt bucuros că vă dau o veste atît de plăcută și vă urez să persistați pe drumul pe care-l urmați cu atîta curaj, reluă directorul. Vă așteaptă viitorul cel mai strălucit. Duceți-vă, domnule !

În sfîrșit, după o perioadă de încercare atît de lungă, Marcel întrezărea ținta pe care-și jurase s-o atingă !

Să-și îngrămădească hainele într-o valiză, să-i urmeze pe oamenii cenușii, să intre în această ultimă incintă, a cărei unică poartă, deschizîndu-se pe drumul A, ar fi putut să-i rămînă încă mult timp interzisă — toate acestea nu-i luară mai mult de cîteva minute lui Marcel.

Se afla la picioarele inaccesibilului Turn al Taurului, căruia nu-i zărise pînă atunci decît vîrful pierdut în nori.

Tabloul din fața lui era dintre cele mai neașteptate. Imaginați-vă un om transportat într-o clipă din mijlocul unui atelier european, zgomotos și banal, în adîncul unei păduri virgine din zona toridă. Aceasta era surpriza care-l aștepta pe Marcel în centrul Stahlstadtului.

Și încă o pădure virgină e mult înfrumusețată în descrierile marilor scriitori, în timp ce parcul lui Herr Schultze era, intr-adevăr, cel mai bine întreținut dintre parcuri. Palmierii cei mai zvelți, bananierii cei mai stufoși, cactușii cei mai obezi se înșirau în pîlcuri dese. Lianele se încolăceau cu eleganță în jurul eucalipților subțiri, se drapau in ghirlande verzi sau recădeau în plete bogate. Cele mai neverosimile plante cu frunze cărnoase creșteau direct pe sol. Ananașii și goyavierii [2] se coceau lîngă portocali. Colibrii și păsările paradisului își desfășurau bogățiile penajului. În sfîrșit, temperatura era la fel de tropicală ca și vegetația.

[1] Faimosul general cartaginez Hanibal (247—183 î.e.n.) avea doar nouă ani cînd tatăl său, Hamilcar Barca, îl făcu să jure că va purta romanilor o ură eternă.

[2] Arbori din America Centrală și Indonezia al căror fruct este un fel de pară cu un gust foarte plăcut.

Marcel căuta din ochi acoperişul de sticlă şi caloriferele care produceau acest miracol şi, uimit să vadă doar cerul albastru, rămase o clipă stupefiat.

Apoi îşi aminti că nu departe de acolo se afla o mină de cărbuni arzînd mocnit şi înţelese că Herr Schultze utilizase în chip ingenios aceste comori de căldură subterană, servindu-şi cu ajutorul unor ţevi metalice o temperatură constantă de seră.

Dar această explicaţie pe care o găsi raţiunea tînărului alsacian nu-i împiedică ochii să fie orbiţi şi fermecaţi de verdele peluzelor, iar nările să aspire cu încîntare aromele care umpleau văzduhul. După şase luni petrecute fără să vadă un fir de iarbă, işi lua acum revanşa. O alee aşternută cu nisip îl conduse pe o pantă abia simţită pînă la picioarele unei frumoase scări de marmură, dominată de un maiestuos şir de coloane. În spate se înălţa masa enormă a unei clădiri pătrate care era ca un piedestal al Turnului Taurului. Sub peristil, Marcel zări şapte, opt valeţi în livrea roşie, un elveţian cu tricorn şi halebardă ; între coloane atîrnau candelabre de bronz şi, cum urca scara, un vuiet înăbuşit îi destăinui că drumul de fier subteran trecea pe sub picioarele sale.

Marcel îşi spuse numele şi fu introdus imediat într-un vestibul care era un veritabil muzeu de sculptură. Fără să aibă timp să se oprească, el traversă un salon roşu şi auriu, apoi un salon negru şi auriu şi ajunse într-un salon galben şi auriu, în care valetul îl lăsă cinci minute singur. Apoi fu introdus într-un splendid cabinet verde şi auriu.

În mijlocul acestui lux, cu pipa lui de lut ars şi cu halba de bere, Herr Schultze făcea impresia unei pete de noroi pe o cizmă lustruită.

Fără să se ridice, fără măcar să-şi întoarcă privirea, Regele Oţelului spuse rece şi simplu :

— Dumneata eşti desenatorul ?

— Da, domnule.

— Ţi-am văzut schiţele. Sînt foarte bune. Nu ştii să desenezi decît maşini cu aburi ?

— Nu mi s-a cerut niciodată altceva.

— Te pricepi puţin la balistică ?

— Am studiat-o, pentru plăcerea mea, în timpul liber.

Acest răspuns îi merse la inimă lui Herr Schultze, care binevoi să-şi privească salariatul.

— Deci te încumeţi să desenezi un tun împreună cu mine ?... Să vedem cum te descurci !... O să-ţi fie greu să-l înlocuieşti pe imbecilul de Sohne, care s-a omorît azi-dimi-

neață umblînd cu un săculeț cu dinamită !... Animalul ar fi putut să ne arunce pe toți în aer !...

Trebuie să mărturisim că această lipsă de considerație nu suna prea revoltător în gura lui Herr Schultze !

Capitolul VIII

Caverna Dragonului

Cititorul, care a urmărit progresele șansei tînărului alsacian, nu va fi probabil surprins să-l găsească, peste cîteva săptămîni, pe deplin instalat în familiaritatea lui Herr Schultze. Deveniseră inseparabili. Munca, masa, plimbările prin parc, pipele și halbele de bere — totul se desfășura în comun. Fostul profesor din Iena nu întîlnise niciodată un colaborator care să i se potrivească atît de bine, care să-l înțeleagă dintr-un cuvînt, care să știe să fructifice atît de rapid ideile lui teoretice.

Marcel nu avea doar calități deosebite în toate ramurile meseriei, el era totodată cel mai fermecător ucenic, muncitorul cel mai sîrguincios, inventatorul cel mai modest.

Herr Schultze era încîntat de el. De zece ori pe zi își spunea *in petto*[1] :

— Ce descoperire ! Ce comoară e băiatul ăsta !

Adevărul este că Marcel ghicise de la prima aruncătură de ochi caracterul teribilului său patron. El înțelesese că trăsătura lui esențială era un egoism imens, omnivor, manifestîndu-se printr-o vanitate feroce, și se constrînsese să-și regleze în consecință comportarea sa de fiecare clipă.

În puține zile, tînărul alsacian deprinsese atît de bine digitația specială a acestei claviaturi încît ajunsese să se joace cu Schultze ca și cum ar fi cîntat la pian. Tactica lui consta pur și simplu în a-și arăta pe cît posibil meritele, dar astfel încît să lase totdeauna celuilalt un prilej de a-și restabili superioritatea. De pildă, făcea un desen desăvîrșit, în afară de un defect ușor de observat și de îndreptat, pe care fostul profesor îl semnala îndată cu exaltare.

Dacă avea o idee, căuta să o facă să se nască în timpul conversației, astfel încît Herr Schultze să poată crede că-i aparține. Uneori mergea chiar mai departe, spunînd :

— Am schițat planul navei cu pinten detașabil, pe care mi l-ați cerut.

[1] Pentru sine.

— Eu ? se mira Herr Schultze, căruia nu-i trecuse niciodată prin cap o asemenea idee.

— Desigur ! Aţi uitat ?... Un pinten detaşabil, lăsînd în coasta duşmanului o torpilă fusiformă care explodează după un răgaz de trei minute ! [1]

— Nu-mi aminteam de loc. Am atîtea idei în cap !

Şi Herr Schultze îşi însuşea conştiincios paternitatea noii invenţii.

În definitiv, poate că se lăsa doar pe jumătate înşelat de această manevră. Probabil chiar că-l simţea pe Marcel mai tare decît el. Dar, printr-una din acele misterioase fermentaţii care se petrec în creierele omeneşti, se mulţumea cu uşurinţă să „pară" superior şi mai ales să dea această iluzie subordonatului său.

— Cu toată inteligenţa lui, e cam prostănac ţărănoiul ăsta ! îşi spunea el cîteodată, descoperind într-un rîs mut cele treizeci şi două de piese de domino ale danturii sale.

De altfel, vanitatea lui găsise curînd o compensaţie. El era singurul om din lume care putea să înfăptuiască aceste visuri industriale !... Aceste visuri n-aveau valoare decît prin el şi pentru el ! La urma urmei, Marcel nu era decît una din rotiţele organismului pe care el, Schultze, ştiuse să-l creeze etc. etc...

Pe deasupra, el nu-şi descoperea bateriile. După cinci luni petrecute în Turnul Taurului, Marcel nu ştia mult mai mult despre misterele Blocului central. E adevărat că bănuielile sale deveniseră aproape certitudini. Era din ce în ce mai convins că Stahlstadt ascunde un secret şi că Herr Schultze avea şi un cu totul alt ţel decît cîştigul material. Natura preocupărilor sale şi a însăşi industriei sale făcea extrem de verosimilă ipoteza că inventase o nouă armă.

Dar cheia enigmei rămînea încă ascunsă.

Marcel ajunse curînd să-şi spună că n-o va obţine fără o criză. Nevăzînd-o venind, se hotărî s-o provoace.

Era într-o seară, la sfîrşitul cinei. Exact cu un an înainte, găsise în puţul Albrecht cadavrul micului său prieten Carl. În depărtare, iarna atît de lungă şi de aspră a acestei Elveţii americane acoperea încă întreaga cîmpie cu mantia sa albă. Dar în parcul Stahlstadtului temperatura se menţinea la fel de ridicată ca în iunie, şi zăpada, topită înainte de a atinge pămîntul, se aşeza ca roua în loc să cadă în fulgi.

— Cîrnaţii pe varză au fost delicioşi, nu-i aşa ? remarcă

---

[1] Cu un astfel de pinten era prevăzut vasul submarin „Turtle", creat de David Bushnell în anul 1776 şi folosit de americani în războiul pentru independenţă.

Herr Schultze, pe care milioanele Begumei nu-l făcuseră să-și abandoneze mîncarea preferată.

— Delicioși, răspunse Marcel, care-i mînca eroic în fiecare seară, cu toate că începuse să nu mai poată suferi acest fel !

Revolta stomacului său îl făcu să încerce, în sfîrșit, lovitura pe care o pregătise.

— Mă întreb chiar cum pot să trăiască popoarele care n-au nici cîrnați, nici varză călită, nici bere ! reluă Herr Schultze, cu un suspin.

— Viața trebuie să fie pentru ele un lung supliciu, răspunse Marcel. Reunirea lor la Vaterland ar fi o adevărată dovadă de omenie.

— Ei, ei !... O să vină și asta !... O să vină ! strigă Regele Oțelului. Iată-ne de pe acum instalați în inima Americii. Numai să punem mîna pe o insulă sau două pe lîngă Japonia și-ai să vezi ce sărituri o să facem în jurul globului !

Valetul adusese pipele. Herr Schultze și-o umplu pe a lui și o aprinse. Marcel alesese cu premeditare acest moment cotidian de completă beatitudine.

— Trebuie să vă spun, reluă el după o clipă de tăcere, că nu prea cred în această cucerire !

— Ce cucerire ? întrebă Herr Schultze, care se gîndea la altceva.

— Cucerirea lumii de către germani.

Fostul profesor crezu că n-aude bine :

— Nu crezi în cucerirea lumii de către germani ?

— Nu.

— Ei, asta-i bună !... Aș fi curios să cunosc motivele acestei îndoieli !

— Pur și simplu pentru că artileriștii francezi vor sfîrși prin a vă întrece. Compatrioții mei, care-i cunosc bine, au ideea fixă că un francez prevenit face cît doi : 1870 este o lecție care se va întoarce împotriva celor care au dat-o. În mica mea țară, nimeni nu se îndoiește de asta și, dacă e să vă spun totul, e și opinia celor mai de seamă oameni din Anglia.

Marcel pronunțase aceste cuvinte pe un ton rece, sec și tăios, care dublă, dacă mai era posibil, efectul produs asupra Regelui Oțelului de o asemenea blasfemie azvîrlită pe neașteptate.

Herr Schultze rămase sufocat, copleșit, zdrobit. Sîngele îi urcă în obraji cu atîta violență, încît tînărul se temu că a mers prea departe. Văzînd totuși că victima sa, după ce era să se înăbușe de furie, nu murise pe loc, continuă :

— Da, constatarea e supărătoare, dar n-avem încotro. Dacă rivalii noştri nu mai fac zgomot, în schimb se ţin de treabă. Credeţi că n-au învăţat nimic de la război încoace ? În timp ce noi ne mulţumim să mărim prosteşte greutatea tunurilor noastre, puteţi fi sigur că ei pregătesc lucruri noi şi că o să ne dăm seama de asta la prima ocazie !

— Lucruri noi, lucruri noi, îngăimă Herr Schultze. Şi noi ne ocupăm de asta, domnule !

— Ce să spun, grozav ne ocupăm ! Refacem în oţel ce-au făcut predecesorii noştri în bronz, şi-atîta tot ! Dublăm dimensiunile şi bătaia pieselor noastre !

— Dublăm !... ripostă Herr Schultze, pe un ton care însemna : De fapt, facem mai mult decît să dublăm !

— În fond, reluă Marcel, nu sîntem decît nişte plagiatori. Vreţi să vă spun adevărul ? Ne lipseşte spiritul inventiv. Nu găsim nimic, şi francezii găsesc, puteţi fi sigur de asta !

Herr Schultze îşi recăpătase un pic de calm aparent. Totuşi tremurul buzelor şi paloarea care luase locul roşeţei apoplectice a figurii sale arătau destul de ce sentimente e stăpînit.

Trebuia să ajungă la acest grad de umilinţă ? Să te cheme Schultze, să fii stăpînul absolut al celei mai mari uzine şi al celei mai perfecţionate turnătorii de tunuri din lume, să vezi la picioarele tale regi şi parlamente şi să auzi spunîndu-ţi-se de către un fleac de desenator elveţian că-ţi lipseşte spiritul inventiv, că eşti mai prejos decît un artilerist francez !... Şi asta cînd ai aproape de tine, dincolo de grosimea unui zid blindat, lucruri cu care să umileşti de o mie de ori pe acest neruşinat, să-i închizi gura, să-i spulberi argumentele prosteşti !... Nu, nu era posibil să îndure un asemenea supliciu !

Herr Schultze se ridică din fotoliu cu o mişcare atît de bruscă încît îşi sparse pipa. Apoi, privindu-l pe Marcel plin de ironie şi strîngînd din dinţi, rosti, mai mult şuieră aceste cuvinte :

— Urmează-mă, domnule, şi am să-ţi arăt dacă eu, Herr Schultze, am sau nu spirit inventiv !

Marcel jucase tare, dar cîştigase, datorită surprizei produse de un limbaj atît de îndrăzneţ şi de neaşteptat, datorită violenţei mîniei pe care o provocase, vanitatea fostului profesor fiind mai puternică decît prudenţa. Schultze simţea nevoia să-şi dezvăluie secretul şi, parcă împins de ceva, intră în cabinetul de lucru, a cărui uşă o închise cu grijă, se îndreptă spre bibliotecă şi atinse un panou. O deschizătură ascunsă de cărţi se ivi în zid. Era intrarea unui pasaj strîmt care ducea pînă la picioarele Turnului Taurului.

Acolo, o ușă de stejar fu deschisă cu o cheiță care nu-l părăsea niciodată pe stăpînul locului. Apăru o a doua ușă, închisă cu un lacăt cu cifru silabic de genul celor folosite la casele de bani. Herr Schultze formă cuvîntul și deschise canatul greu de fier, prevăzut pe dinăuntru cu o serie de mașini infernale, pe care Marcel, din curiozitate profesională, ar fi vrut să le examineze mai îndeaproape. Dar ghidul său nu-i lasă timp pentru asta.

Se aflau în fața unei a treia uși, fără nici o încuietoare vizibilă, care se deschise la o simplă apăsare, efectuată, bineînțeles, după reguli prestabilite.

Trecînd de această triplă fortificație, Herr Schultze și însoțitorul său urcară cele două sute de trepte ale unei scări de fier și ajunseră în vîrful Turnului Taurului, care domina întregul Stahlstadt.

Pe platforma acestui turn de granit, a cărui soliditate era de nezdruncinat, se rotunjea un fel de cazemată străpunsă de mai multe ambrazuri. În centrul cazematei se afla un tun de oțel.

— Iată ! spuse profesorul, care nu suflase pînă atunci nici un cuvînt.

Era cea mai mare piesă pe care o văzuse vreodată Marcel. Trebuia să cîntărească pe puțin trei sute de mii de kilograme și se încărca prin chiulasă. Diametrul gurii sale era de un metru și jumătate. Montată pe un afet de oțel și mișcîndu-se pe șine din același metal, ar fi putut fi manevrată de un copil, într-atît îi erau de ușurate mișcările printr-un sistem de roți dințate. Un resort compensator, prins în spatele afetului, anula reculul sau cel puțin producea o reacție riguros egală, aducînd piesa în mod automat, după fiecare lovitură, în poziția inițială.

— Care este puterea de perforare a acestei piese ? întrebă Marcel, care nu se putu opri s-o admire.

— La douăzeci de mii de metri, cu un proiectil masiv, străpungem o placă de patruzeci de degete[1] ca o tartină cu unt !

— Care este atunci bătaia ei ?

— Bătaia ei ! strigă Schultze, înflăcărîndu-se. Abia spuneai că spiritul nostru de imitație n-a izbutit decît să dubleze bătaia tunurilor actuale ! Ei bine, cu acest tun mă încumet să trimit, cu o precizie satisfăcătoare, un proiectil la o distanță de zece leghe[2].

---

[1] Veche unitate de măsură, echivalentă cu a 12-a parte dintr-un picior, deci cu 0,02706 metri.
[2] Veche măsură de itinerar echivalentă cu 4 kilometri.

— Zece leghe! exclamă Marcel. Zece leghe! Asta înseamnă că folosiţi o nouă pulbere!

— Acum pot să-ţi spun totul! răspunse Herr Schultze, pe un ton ciudat. Nu mai există nici un inconvenient ca să-ţi dezvălui secretele mele! Pulberea cu grăunţe mari şi-a trăit traiul. Cea de care mă servesc este fulmicotonul, a cărui putere de expansiune este de patru ori mai mare. Eu încincesc această putere amestecînd opt zecimi din greutatea lui cu nitrat de potasiu!

— Dar nici o piesă, turnată din cel mai bun oţel, nu poate să reziste deflagraţiei acestui piroxil! După trei, patru, cinci lovituri, tunul dumneavoastră va fi scos din funcţie!

— Chiar dacă ar trage o lovitură, una singură, această lovitură ar fi de ajuns!

— Ar costa scump!

— Un milion, pentru că atît costă piesa!

— O lovitură de un milion!...

— Ce importanţă are dacă poate distruge un miliard!

— Un miliard! strigă Marcel.

Se reţinu totuşi ca să nu lase să izbucnească oroarea amestecată cu admiraţie pe care i-o inspira acest prodigios instrument de distrugere. Apoi adăugă:

— Este, fără îndoială, o minunată şi uimitoare piesă de artilerie, care justifică însă, cu toate meritele ei, teza mea: perfecţionări, imitaţii, lipsă de inventivitate.

— Lipsă de inventivitate! ridică din umeri Herr Schultze. Îţi repet că nu mai am secrete pentru dumneata! Vino.

Părăsind cazemata, Regele Oţelului şi însoţitorul său coborîră la etajul inferior, care comunica cu platforma prin lifturi hidraulice. Acolo se afla un anumit număr de obiecte cilindrice, alungite, care semănau de la distanţă cu nişte ţevi de tun.

— Iată obuzele noastre! spuse Herr Schultze.

De data aceasta, Marcel fu obligat să recunoască cinstit că aceste obiecte se deosebeau de tot ceea ce ştia el. Erau tuburi lungi de doi metri, cu un diametru de un metru şi zece, îmbrăcate într-o cămaşă de plumb făcută să se muleze pe ghinturile ţevii, închise în spate printr-o placă de oţel prinsă în buloane, iar în faţă printr-un vîrf ogival de oţel prevăzut cu un percutor.

Care era natura deosebită a acestor obuze? Nimic din aspectul lor nu putea s-o mărturisească. Presimţeai doar că trebuie să conţină în pîntecele lor o forţă teribilă, întrecînd tot ceea ce se făcuse vreodată în această privinţă.

— Nu ghicești ? întrebă Herr Schultze, văzînd că Marcel tace.

— Nu, domnule, pe cinstea mea ! De ce un obuz atît de lung și atît de greu — cel puțin in aparență ?

— Aparența înșală și greutatea nu e mult mai mare decît aceea a unui obuz obișnuit avînd același calibru... Haide, văd că trebuie să-ți spun totul !... E un obuz-rachetă de sticlă, îmbrăcat în lemn de stejar și încărcat cu bioxid de carbon lichid sub o presiune de șaptezeci și două de atmosfere. Contactul cu pămîntul determină explozia învelișului și întoarcerea lichidului la starea gazoasă. Consecința : un frig de aproximativ o sută de grade sub zero în întreaga zonă învecinată și, totodată, difuziunea unui enorm volum de bioxid de carbon în atmosferă. Pe o rază de treizeci de metri de la centrul exploziei, orice ființă vie e congelată și asfixiată în același timp. Spun treizeci de metri ca o bază de calcul, dar urmările exploziei se extind mult mai departe, poate pînă la o sută, două de metri ! O circumstanță și mai avantajoasă : bioxidul de carbon rămînînd multă vreme în straturile inferioare ale atmosferei, datorită greutății sale superioare celei a aerului, zona primejdioasă își păstrează proprietățile nocive mai multe ore după explozie și oricine încearcă să pătrundă în ea piere negreșit. Este o lovitură de tun cu efect în același timp instantaneu și durabil !... Sistemul meu nu cunoaște răniți, ci numai morți !

Herr Schultze expunea meritele invenției sale cu o plăcere vizibilă. Buna dispoziție îi revenise, era îmbujorat de orgoliu și-și arăta toți dinții.

— Poți să-ți închipui un număr de guri de foc îndreptate asupra unui oraș asediat, continuă el. Să presupunem că e nevoie de o piesă pentru o suprafață de un hectar — deci pentru un oraș de o mie de hectare, o sută de baterii a cîte zece piese instalate cum se cuvine. Să presupunem apoi că toate piesele sînt în poziție de tragere, fiecare avîndu-și tirul reglat, că atmosfera e liniștită și favorabilă, că se dă semnalul general printr-un fir electric... Într-un minut, pe o suprafață de zece mii de hectare nu va mai rămîne o singură ființă vie ! Orașul va fi înecat într-un adevărat ocean de bioxid de carbon ! Și cînd te gîndești că ideea asta mi-a venit anul trecut, citind raportul medical asupra morții accidentale a unui mic miner în puțul Albrecht ! Avusesem prima inspirație la Neapole, în timp ce vizitam grota Cîine-

lui [1]. Dar acest ultim fapt a dat gîndului meu impulsul definitiv. Înţelegi principiul, nu-i aşa? Un ocean artificial de bioxid de carbon pur! Or, o proporţie de numai o cincime din acest gaz ajunge ca să facă aerul irespirabil!

Marcel nu scotea un cuvînt. Era, într-adevăr, redus la tăcere. Herr Schultze îşi simţi triumful atît de acut, încît nu vru să abuzeze.

— Un singur amănunt mă plictiseşte, spuse el.

— Care anume?

— N-am reuşit să înlătur zgomotul exploziei. Asta face ca lovitura mea de tun să semene prea mult cu obişnuita lovitură de tun. Gîndeşte-te ce-ar fi dacă aş izbuti să ajung la un tir tăcut! O moarte subită, secerînd fără zgomot o sută de mii de oameni deodată, într-o noapte liniştită şi senină!

Fermecătorul tablou pe care-l evoca îl făcu pe Herr Schultze să viseze şi poate că reveria lui, care nu era decît o adîncă imersiune într-o baie de amor propriu, s-ar fi prelungit mult timp dacă Marcel n-ar fi întrerupt-o prin această remarcă:

— Foarte bine, domnule, foarte bine! Dar o mie de astfel de tunuri înseamnă timp şi bani!

— Bani? Avem din belşug! Timp?... Timpul e al nostru!

Şi, într-adevăr, acest german, credea ceea ce spunea!

— Fie, răspunse Marcel. Obuzul dumneavoastră încărcat cu bioxid de carbon nu e cu totul nou, derivînd din proiectilele asfixiante cunoscute de destulă vreme. El poate fi distrugător în cel mai înalt grad, nimic de zis. Numai că...

— Numai că?...

— E relativ uşor pentru volumul său şi, dacă e vorba să ajungă la zece leghe...

— E făcut să ajungă doar la două leghe, răspunse Herr Schultze, surîzînd. Dar iată un proiectil de fontă! Ăsta-i plin şi conţine o sută de tunuri mici dispuse simetric şi băgate unul în altul ca tuburile unei lunete. Lansate ca proiectile, redevin tunuri şi aruncă mici obuze încărcate cu substanţe incendiare. E un fel de baterie pe care o lansez în spaţiu şi care poate să ducă incendiul şi moartea asupra unui întreg oraş, copleşindu-l cu un torent de focuri de nestins!... Proiectilul ăsta are greutatea necesară ca să stră-

[1] Grota Cîinelui, situată în împrejurimile Neapolelui, îşi datorează numele proprietăţii curioase pe care o are atmosfera sa de a asfixia un cîine sau un patruped nu prea înalt, fără a face rău unui om în picioare, proprietate datorită unui strat de acid carbonic de aproximativ şaizeci de centimetri, pe care greutatea lui specifică îl menţine la suprafaţa pămîntului (*N. ed. franceze*).

bată zece leghe! Şi experienţa va fi făcută în curînd, astfel încît cei neîncrezători să poată atinge cu degetul o sută de mii de cadavre!

Piesele de domino străluceau în clipa aceea atît de insuportabil în gura lui Herr Schultze, încît Marcel fu cuprins

de cea mai violentă poftă de a sfărîma o duzină. Avu totuşi puterea să se mai reţină. Nu ajunsese la capătul a ceea ce trebuia să afle.

Într-adevăr, Herr Schultze reluă:

— Ţi-am spus că experienţa decisivă va avea loc în curînd.

— Cum? Unde? strigă Marcel.

— Cum ? Cu unul dintre acele obuze care, lansat de tunul meu de pe platformă, va trece dincolo de Cascade-Mounts !... Unde ? Asupra unui oraş de care ne despart cel mult zece leghe, care nu se poate aştepta la această lovitură de trăsnet şi care, chiar dacă s-ar aştepta, n-ar putea să-i prevină urmările fulgerătoare ! Azi e 5 septembrie... Ei bine, în ziua de 13, la ora unsprezece şi patruzeci şi cinci de minute noaptea, France-Ville va dispărea de pe solul american ! Incendiul Sodomei îşi va avea perechea ! Profesorul Schultze va dezlănţui, la rîndul său, toate focurile cerului !

De data aceasta, chipul lui Marcel deveni de o paloare mortală. Din fericire, Herr Schultze nu observă ce se petrece cu el.

— Iată ! reluă el, pe tonul cel mai degajat. Noi facem aici contrariul a ceea ce fac creatorii oraşului France-Ville ! Noi căutăm secretul scurtării vieţii oamenilor, în timp ce ei caută mijlocul de a o prelungi. Dar opera lor este condamnată. Viaţa se va naşte din moartea semănată de noi. Totul are un scop în natură : întemeind un oraş izolat, doctorul Sarrasin mi-a pus la îndemînă, fără să-şi dea seama, cel mai magnific cîmp de experienţe.

Lui Marcel nu-i venea să creadă ceea ce auzise.

— Dar, spuse el cu o voce al cărei tremur involuntar păru să atragă o clipă atenţia Regelui Oţelului, cei din France-Ville nu v-au făcut nimic ! După cîte ştiu, n-aveţi nici un motiv să le căutaţi ceartă !

— Dragul meu, răspunse Herr Schultze, în creierul dumitale, bine organizat în alte privinţe, există un fond de idei celtice care ţi-ar dăuna mult dacă ar fi să trăieşti mult timp ! Dreptatea, binele, răul sînt noţiuni cu totul relative şi convenţionale. Absolute sînt doar marile legi naturale. Legea concurenţei vitale[1] în acelaşi grad ca aceea a gravitaţiei. Să vrei să i te sustragi e un lucru nesăbuit ; să i te supui şi să acţionezi în sensul pe care ni-l indică e un lucru raţional şi înţelept. Iată de ce voi distruge oraşul doctorului Sarrasin. Datorită tunului meu, cincizeci de mii de germani vor veni de hac cu uşurinţă celor o sută de mii de visători care alcătuiesc acolo un grup sortit pieirii.

Înţelegînd inutilitatea încercării de a-l face pe Herr Schultze să raţioneze, Marcel renunţă la discuţie.

---

[1] În epoca în care a fost scris romanul, filozofii reacţionari încercau să transpună formula „struggle for life" (lupta pentru viaţă) a lui Darwin din domeniul naturii în acela al vieţii sociale, înlocuind cu ea legea obiectivă a luptei de clasă. Asemenea încercări mai fac şi astăzi adepţii imperialismului pentru a-i abate pe oamenii muncii de la lupta lor justă împotriva exploatării capitaliste.

Părăsiră amîndoi magazia de obuze, ale cărei uşi cu secret fură închise, şi coborîră în sufragerie.

Cu cel mai firesc aer din lume, Herr Schultze duse din nou la gură halba de bere, sună ca să i se dea o nouă pipă în locul celei sparte şi-l întrebă pe valet :

— Arminius şi Sigimer sînt aici ?

— Da, domnule.

— Spune-le să se ţină pe-aproape.

Cînd servitorul părăsi încăperea, Regele Oţelului se întoarse către Marcel şi-l privi drept în faţă.

Tînărul nu-şi plecă ochii sub această privire, care căpătase o asprime metalică.

— Veţi înfăptui, într-adevăr, acest proiect ? spuse el.

— Într-adevăr. Cunosc poziţia oraşului cu o abatere de cel mult o zecime de secundă în longitudine şi în latitudine. La 13 septembrie, ora unsprezece şi patruzeci şi cinci de minute noaptea, France-Ville va înceta să mai existe.

— Poate că ar fi trebuit să ţineţi acest plan absolut secret !

— Dragul meu, hotărît lucru : nu vei fi niciodată logic. Asta mă face să regret mai puţin că trebuie să mori tînăr.

La aceste din urmă cuvinte, Marcel se ridică.

— N-ai înţeles, continuă cu răceală Herr Schultze, că nu vorbesc niciodată despre proiectele mele decît cu aceia care nu le vor putea dezvălui ?

Se auzi din nou soneria. Arminius şi Sigimer, doi uriaşi, se iviră în uşa sufrageriei.

— Ai vrut să cunoşti secretul meu, spuse Herr Schultze. Îl cunoşti !... Nu-ţi mai rămîne decît să mori.

Marcel tăcea. Herr Schultze reluă :

— Eşti prea inteligent ca să-ţi închipui că pot să te las să trăieşti acum, cînd ştii în ce constau proiectele mele. Ar fi o uşurinţă de neiertat, ar fi ilogic. Măreţia scopului meu îmi interzice să-i compromit succesul pentru o consideraţie de o valoare relativă atît de neînsemnată ca viaţa unui om — chiar un om ca dumneata, dragul meu, căruia îi apreciez în mod deosebit buna organizare cerebrală. Regret sincer că un mic impuls de amor propriu m-a tîrît prea departe şi mă obligă acum să te suprim. Dar trebuie să înţelegi că faţă de interesele cărora m-am consacrat nu mai poate fi vorba de sentiment. Pot acum să-ţi spun că predecesorul dumitale, Sohne, a murit pentru că mi-a descoperit secretul şi nu din pricina exploziei unui săculeţ cu dinamită !... Regula este absolută şi trebuie să fie inflexibilă ! Nu pot s-o schimb cu nimic.

Marcel îl privea pe Herr Schultze. Înţelesese din tonul vocii lui şi după încăpăţînarea bestială a acestui cap pleşuv că era pierdut, aşa că nu-şi mai dădu osteneala să protesteze...

— Cînd voi muri şi de ce moarte ? întrebă el.

— Nu te nelinişti în legătură cu acest amănunt, răspunse calm Herr Schultze. Vei muri fără să suferi. Într-o dimineaţă n-ai să te mai scoli. Asta-i tot.

La un semn al Regelui Oţelului, Marcel fu luat şi închis in camera sa, a cărei uşă era păzită de cei doi uriaşi.

Cînd fu singur, se gîndi, fremătînd de spaimă şi de furie, la doctor, la toţi ai săi, la toţi compatrioţii, la toţi cei pe care-i iubea.

„Moartea care mă aşteaptă nu înseamnă nimic — îşi spuse el. Dar cum să înlătur primejdia care-i ameninţă ? !"

Capitolul IX

În captivitate

Situaţia era, într-adevăr, foarte gravă. Ce putea să facă Marcel, ale cărui ceasuri erau de acum numărate şi care vedea poate venind ultima lui noapte o dată cu apusul soarelui ?

Nu dormi o clipă şi nu de teamă că nu se va mai trezi, aşa cum spusese Herr Schultze, ci pentru că se gîndea într-una la France-Ville, aflat sub ameninţarea catastrofei iminente.

„Ce să fac ? — îşi repeta el. Să distrug tunul ? Să arunc în aer turnul care-l susţine ? Cum aş putea ?... Să fug ! Să fug cînd camera mea e păzită de aceşti doi coloşi ! ? Şi apoi, chiar dacă aş reuşi să părăsesc Stahlstadtul înainte de 13 septembrie, cum aş putea să împiedic... ? Ba da ! Aş putea să salvez cel puţin locuitorii scumpului nostru oraş, aş putea să ajung pînă la ei şi să le strig : Fugiţi ! Fugiţi fără întîrziere ! Sînteţi ameninţaţi să pieriţi prin fier şi foc ! Fugiţi cu toţii !"

Apoi ideile lui Marcel luau o altă cale :

„Ce mizerabil acest Schultze ! Admiţînd chiar că a exagerat efectele distructive ale obuzului său şi că nu e în stare să cuprindă întregul oraş cu focul de nestins, e sigur că poate să incendieze o parte considerabilă dintr-o singură lovitură. A inventat o armă îngrozitoare şi, cu toată distanţa dintre cele două oraşe, acest tun formidabil îşi va trimite pînă acolo proiectilul. O viteză iniţială de douăzeci de ori mai mare decît cele obţinute pînă acum ! Zece mii de metri, două leghe

și jumătate pe secundă! Dar asta înseamnă o treime din viteza de rotație a Pămîntului pe orbita sa! Să fie posibil?... Da'... dacă tunul nu explodează de la prima lovitură!...

Și nu va exploda, căci e făcut dintr-un material avînd o rezistență aproape infinită... Ticălosul cunoaște foarte exact poziția orașului nostru! Fără să iasă din bîrlog, va îndrepta tunul spre țintă cu o precizie matematică și, cum a spus, obuzul va cădea chiar în centrul orașului! Cum să-i previn pe bieții locuitori?"

Marcel nu închisese un ochi cînd se lumina de ziuă. Părăsi atunci patul, pe care se întinsese zadarnic în timpul acestei insomnii febrile.

„Se va petrece deci noaptea viitoare! își spuse el. Acest călău, care vrea să-mi cruțe suferința, va aștepta, desigur, ca somnul să pună stăpînire pe mine, învingîndu-mi neliniștea. Și atunci... Oare ce fel de moarte îmi pregătește? Se gîndește să mă ucidă cu o inhalație de acid prusic? Va introduce în cameră bioxidul de carbon pe care-l are la discreție? Sau va folosi acest gaz în stare lichidă, așa cum îl pune în obuzele de sticlă, pentru ca întoarcerea lui subită la starea gazoasă să determine un frig de o sută de grade sub zero! Și a doua zi, în locul meu, în locul acestui corp viguros, bine făcut, plin de viață, o să găsească o mumie uscată, înghețată, zbîrcită!... Ah, mizerabilul! Ei bine, să mi se usuce inima, dacă trebuie, să-mi înghețe viața în această temperatură de nesuportat, dar să fie salvați prietenii mei, doctorul Sarrasin, familia lui, Jeanne, mica mea Jeanne! Pentru asta trebuie să fug... Deci am să fug!"

Pronunțînd acest ultim cuvînt, cu toate că se credea închis în cameră, Marcel puse mîna instinctiv pe clanță.

Spre marea lui surprindere, ușa se deschise și putu să coboare, ca de obicei, în grădina prin care obișnuia să se plimbe.

— Ah, făcu el, sînt prizonier în Blocul central, dar nu și în camera mea! Tot e ceva!

Numai că abia ajunse afară și-și dădu seama că, liber în aparență, nu putea să facă un pas fără să fie escortat de personajele care răspundeau la numele istorice, sau mai curînd preistorice, de Arminius și Sigimer.

Se întrebase nu o dată, întîlnindu-i în drumul său, care poate fi funcția acestor doi coloși în mantale cenușii, cu grumaji de taur și bicepși herculeeni, cu fețe roșii, năpădite de mustăți groase și favoriți stufoși.

Acum știa. Erau călăii lui Herr Schultze și, provizoriu, gardienii lui personali.

(Continuare în numărul viitor)

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

CLUB

cpsf.info

prelucrare & editor Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodylu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nick68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Abonamentele la revista „Știință și Tehnică" și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.